

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

AFG nr 9282 af 26/01/2021 (Gældende)

Personers opgørelse af skattepligtige beløb efter overkursreglen i kursgevinstloven

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 20-0983553

Personers opgørelse af skattepligtige beløb efter overkursreglen i kursgevinstloven

Det ønskes afklaret, hvordan personers skattepligtige beløb efter overkursreglen i kursgevinstlovens § 22, stk. 1 skal opgøres, når personerne optager obligationslån hos et realkreditinstitut, og disse obligationslån ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i kursgevinstlovens § 22, stk. 1. Hovedreglen i kursgevinstlovens § 22, stk. 1 indebærer, at låntager skal beskattes på låneoptagelsestidspunktet, såfremt låntager får lånet udbetalt til en overkurs. Lån ydet på grundlag af et lånetilbud, der er afgivet mindre end 6 måneder før lånets udbetaling, når lånet er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tilbuds- tidspunktet, medfører ikke beskatning hos låntager. Skatterådet bekræftede, at såfremt et obligationslån bliver udbetalt til overkurs uden at være omfattet af undtagelsesbestemmelserne, kan der ved opgørelsen af det skattepligtige beløb tages udgangspunkt i det låneprovenu, som personen har fået udbetalt. I låneprovenuet kan der modregnes kursskæring, kurtage, stiftelsesprovision, gebyr for indeståelse samt lånesagsgebyr.

Skatterådsmøde 26. januar 2021 - SKM2021. 47. SR

Offentliggjort i redigeret form

Spørgsmål

1. Kan det bekræftes, at kontantlån ikke er omfattet af kursgevinstlovens § 22, stk. 1?
2. Kan det bekræftes, at opgørelsen af en evt. gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1, foretages med udgangspunkt i den kurs, et realkreditinstitut som kreditor anvender overfor låntager, dvs. kursen som realkreditinstituttet afkøber obligationerne af fra låntager (kursen efter kursskæring)?
3. Kan det bekræftes, at evt. kurtage fragår ved opgørelsen af en evt. gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1?
4. Kan det bekræftes, at evt. stiftelsesprovision fragår ved opgørelsen af en evt. gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1?
5. Kan det bekræftes, at evt. gebyr for indeståelse fragår ved opgørelsen af en evt. gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1?
6. Kan det bekræftes, at evt. lånesagsgebyr fragår ved opgørelsen af en evt. gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1?

Svar

1. Ja
2. Ja
3. Ja
4. Ja
5. Ja
6. Ja

Beskrivelse af de faktiske forhold

Spørger er et realkreditinstitut, der udsteder realkreditlån til forskellige låntagere. Der udstedes både obligationslån og kontantlån.

Udbetalingskursen er udtryk for den kurs, Spørger afkøber obligationerne af fra låntager. Låntagers provenu kan således opgøres med udgangspunkt i udbetalingskursen. Udbetalingskursen er efter kursskæring, som typisk udgør X kurspoint.

Når Spørger sælger obligationer for at fremskaffe provenuet til afregning af et lån, beregner Spørger sig en promillesats af det pågældende låns kursværdi (kurtage). Kurtagen betales for ydelsen i form af salg af obligationerne. Beløbet betales ved afregning af lånet.

Stiftelsesprovision er en provision, der betales i forbindelse med stiftelse af lånet. Stiftelsesprovisionen betales for den ydelse der ligger i at lånet stiftes.

Gebyr for indeståelse er et gebyr, der betales, når lånet udbetales inden alle retsanmærkninger er slettet. Lånet udbetales i stedet på baggrund af en indeståelse fra et pengeinstitut for, at retsanmærkningerne efterfølgende bliver slettet.

Lånesagsgebyr er et gebyr, der betales for udarbejdelse af lånetilbud og lånedokumenter mv. samt vurdering af ejendomme.

Spørgers opfattelse og begrundelse

Der er behov for at få afklaret definitionen af begrebet "fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden", jf. kursgevinstlovens § 22 stk. 1.

Kursgevinstlovens § 22, stk. 1 lyder:

"Hvis en fordring stiftes på sådanne vilkår, at fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden overstiger det beløb, som debitor skal indfri, skal debitor medregne denne gevinst. § 25 og § 26, stk. 5, anvendes ikke. En debtors overtagelse af en gæld, der er stiftet på de vilkår, som er nævnt i 1. pkt., eller en refinansiering af et lån betragtes som stiftelse af en ny gæld. I disse tilfælde opgøres den skattepligtige gevinst efter 1. pkt. som forskellen mellem fordringens værdi på refinansierings- eller overtagelsestidspunktet og det beløb, som debitor skal indfri. Reglen i 1. pkt. gælder ikke lån ydet af et selskab, en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed ved finansiering, med sikkerhed i fast ejendom eller skibe eller med direkte hæftelse eller garanti fra centralregeringer, centralbanker, offentlige enheder eller regionale eller lokale myndigheder i et land inden for EU eller EØS, hvis lånet enten er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tidspunktet for lånets udbetaling, eller er ydet på grundlag af et lånetilbud afgivet mindre end 6 måneder før lånets udbetaling og lånet er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tilbudstidspunktet."

Som det fremgår heraf, samt af praksis, skal der under visse betingelser ske en beskatning på stiftelsestidspunktet af en evt. kursgevinst, såfremt betingelserne er opfyldt.

Det bemærkes, at bestemmelsen alene gælder for ikke-næringsdrivende personer (og dødsboer), hvorfor det kan lægges til grund, at spørgsmålene alle drejer sig om lån udstedt til personer (og dødsboer), der ikke er næringsdrivende.

Det skal endvidere forudsættes, at der ikke spørges til lån, hvor undtagelsen i 5. pkt. er opfyldt. Dette har sammenhæng med, at hvis der fx foreligger et lånetilbud afgivet mindre end 6 måneder før lånets udbetaling, og kursen på dette tidspunkt ikke oversteg pari, er reglen i 1. pkt. ikke relevant.

Alle spørgsmålene tager endvidere udgangspunkt i ganske sædvanlige forhold ved udstedelse af lån fra realkreditinstitutter.

Det fremgår af kursgevinstlovens § 22, stk. 1, at der alene skal ske beskatning, hvis værdien på stiftelsestidspunktet overstiger det, der skal indfries.

Det bemærkes endvidere, at bestemmelsen medfører en fremrykning af en beskatning til stiftelsestidspunktet, hvorfor kursgevinstlovens § 25 ikke finder anvendelse. Ligeledes finder kursgevinstlovens § 26, stk. 5, ikke anvendelse. Derimod finder kursgevinstlovens § 26 i øvrigt anvendelse, herunder kursgevinstlovens § 26, stk. 3. Praksis ift. kursgevinstlovens § 26, stk. 3, finder dermed også anvendelse.

Vedrørende spørgsmål 1

Af Den juridiske vejledning 2020-2 C. B. 1.4.3.4 Gevinst på overkurslån fremgår under overskriften "Hvornår er gæld stiftet til overkurs" følgende:

"Gæld er stiftet til overkurs, hvis gældens værdi på stiftelsestidspunktet overstiger det beløb, som gælden skal indfries til. Det vil typisk sige, at lånet er optaget med en rente over markedsrenten, hvor skyldner (debitor) til gengæld skal indfri gælden til et mindre beløb end det, der er lånt. Hvis dette er tilfældet, skal der ske beskatning på stiftelsestidspunktet af den gevinst, som skyldner opnår ved låneoptagelsen.

Det er uden betydning, hvilken pålydende rente fordringen har, og om gælden er udstedt i danske kroner eller i fremmed valuta. Det afgørende er, om kursværdien på stiftelsestidspunktet er højere end indfrielseskursen.

Overkursreglen har alene betydning for lån, der ydes som obligationslån. Det er uden betydning, om lånet er konverterbart eller ej. Derimod har bestemmelsen ingen betydning for kontantlån, da der ikke for denne type lån kan opstå en overkurs.

Eksempel

Der stiftes et lån med en hovedstol på 1.000.000 kr. Kursen på stiftelsestidspunktet er 110. Der udbetales således et låneprovenu på 1.100.000 kr. Lånet skal indfries til kurs 100. Gevinsten på 100.000 er skattepligtig på stiftelsestidspunktet." (Spørgers repræsentants understregninger).

Det fremgår tydeligt og uden forbehold af ovenstående understregninger, at overkursreglen alene har betydning for obligationslån, samt at den ikke har betydning for kontantlån. Det forekommer dermed åbenbart, at der skal svares ja, som ønsket. Det findes også at være i fuld overensstemmelse med selve karakteren af overkurslån.

Spørgers repræsentant er således enig i, at den måde kontantlån fungerer på, medfører, at kursgevinstlovens § 22, stk. 1, ikke er relevant for kontantlån. Disse udstedes til kurs 100.

Vedrørende spørgsmål 2

Ved et realkreditlån afkøber realkreditselskabet obligationer fra låntager og sælger dem på markedet. I relation til forholdet mellem Spørger som kreditor og låntager som debitor anvendes kursen efter såkaldt kursskæring. Debtors låneprovenu opgøres derfor med udgangspunkt i udbetalingskursen, hvorefter omkostningerne fradrages. Det må derfor være oplagt, at der ved opgørelsen af, om der er en gevinst efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1, skal tages udgangspunkt heri, da det er denne kurs, der er den relevante for debitor, og som er udgangspunktet for debtors provenu før omkostninger.

Af ovenstående citat fra Den juridiske vejledning 2020-2 C. B. 1.4.3.4 Gevinst på overkurslån, fremgår det under overskriften "Hvornår er gæld stiftet til overkurs" tydeligt og uden forbehold af ovenstående understregninger, at der tages udgangspunkt i gældens værdi, hvad der er lånt og låneprovenuet. Det

er alene gevinsten opgjort som forskellen mellem låneprovenuet og det evt. indfrielsesbeløb, der skal beskattes.

Alt andet ville også være helt absurd og i modstrid med de grundlæggende principper for kursgevinstloven. Det er alene gevinster, der skal beskattes. Hvis man ikke har en gevinst, er der ikke noget at beskatte efter kursgevinstlovens § 22. Hvis gevinsten er mindre grundet omkostninger, der direkte medgår til lånet, skal disse omkostninger medregnes.

Dette støtter også, at der skal tages udgangspunkt i kursen efter kursskæring.

Der henvises også til de nedenfor angivne argumenter.

Vedrørende spørgsmål 3-6

Med udgangspunkt i det ovenfor til spørgsmål 2 anførte, forekommer det åbenbart, at der kun skal ske beskatning af en evt. gevinst låntager måtte få. Hermed må der være fradrag for de omkostninger, der følger af optagelsen af lånet, og som har en direkte og nær tilknytning hertil. Alle de nævnte omkostninger opfylder dette.

Det bemærkes også, at låneprovenuet (og dermed gældens værdi for låntager) jo netop er efter disse omkostninger. Det er jo netop det beløb, der er lånt.

Det forekommer for det andet også at være i fuld overensstemmelse med de grundlæggende principper i kursgevinstloven.

For det tredje bemærkes, at hvis dette ikke er tilfældet, vil der være situationer, hvor skatteydere beskattes af en gevinst, mens de har et tab. Det forekommer nemlig, at omkostningerne i visse tilfælde overstiger forskellen mellem afkøbsprisen og kurs pari.

Eksempel:

Afkøbspris for lån på nom. 1.000.000 kr.: 1.010.000 kr.

Låneomkostninger: 20.000 kr.

Tab ved indfrielse til kurs 100 uden omkostninger hertil: 10.000 kr.

Det vil være helt absurd, hvis kursgevinstlovens § 22, stk. 1, skulle medføre, at der skulle ske beskatning i denne situation af 10.000 kr. Det er da heller ikke tilfældet.

For det fjerde støttes fradragsret for omkostningerne af, at det fremgår af bestemmelsen i kursgevinstlovens § 22, stk. 1, at det alene er kursgevinstlovens §§ 25 og 26, stk. 5, der ikke finder anvendelse. Dvs. at kursgevinstlovens § 26 i øvrigt finder anvendelse.

Dermed finder følgende anvendelse:

Kursgevinstlovens § 26, stk. 3.

"Gevinst eller tab på gæld opgøres som forskellen mellem gældens værdi ved påtagelsen af gælden og værdien ved frigørelsen eller indfrielsen. Sker indfrielsen gennem afdrag, medregnes en så stor del, som svarer til forholdet mellem på den ene side indfriessummen med fradrag af anskaffelsessummen og på den anden side indfriessummen."

Gældens værdi ved påtagelsen er værdien efter samtlige omkostninger, der direkte vedrører optagelsen af gælden.

Der kan også herved henvises til SKM2003. 205. VLR. Her tog Skatteministeriet bekræftende til genmæle overfor en påstand om, at der skulle ske genoptagelse. Den underliggende materielle problemstilling var, at der ikke var givet fradrag for låneomkostninger i form af bl.a. stiftelsesprovision. Der var tale om pari-pari-lån. Der var herefter fradrag for omkostningerne.

Der kan også henvises til SKM2015. 660. HR. For Højesteret drejede sagen sig om, hvorvidt T efter den dagældende bestemmelse i kursgevinstlovens § 26, stk. 4 (nu stk. 3), havde ret til fradrag for vederlaget til C og G på i alt 13 mio. EUR.

Højesteret udtalte heri:

"Ifølge forarbejderne til bestemmelsen (jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, lovforslag nr. L 194, s. 4102) kan omkostninger i forbindelse med erhvervelse af fordringer og stiftelse af gæld, f.eks. gebyrer, kurtage, stiftelsesprovision og stempelafgifter, tillægges den faktiske anskaffelsessum, og tilsvarende kan omkostninger i forbindelse med afståelse og indfrielse fradrages i den faktiske afståelsessum henholdsvis indfrielsessummen. Når henses til karakteren af de eksempler på låneomkostninger, som er nævnt i bestemmelsens forarbejder, skal der - som fastslået i Højesterets dom af 22. december 2011 (SKM2012. 2. HR) - være tale om omkostninger, som kan henføres til selve gældens etablering eller indfrielse, for at omkostningerne kan fradrages.

Højesteret tiltræder, at det ved låneoptagelse ikke er afgørende for fradragsretten efter kursgevinstlovens § 26, stk. 4, om en finansiell virksomhed har virket som långiver eller som formidler af lån. Det afgørende er, om de ydelser, som omkostningen vedrører, kan henføres til selve gældens etablering eller indfrielse.

Højesteret finder, at det vederlag på 13 mio. EUR, som H1 har betalt til bankerne for at gennemføre og garantere for salget af virksomhedsobligationer, herunder at udarbejde et prospekt til potentielle købere af obligationerne, må anses for et gebyr, en kurtage eller en stiftelsesprovision som nævnt i forarbejderne til kursgevinstlovens § 26, stk. 4, eller må sidestilles hermed."

Heri nævnes således direkte, at det også af forarbejderne fremgår, at omkostninger i form af fx gebyrer, kurtage og stiftelsesprovision kan indgå i opgørelsen. Da kursgevinstlovens § 26, stk. 3 finder anvendelse ved opgørelsen efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1, er der således fradrag for omkostningerne ved opgørelsen. Det specielle ved kursgevinstlovens § 22 er alene tidspunktet for beskattningen, idet beskattningen er fremrykket. Det fremgår også af andre forarbejder til kursgevinstlovens § 22, stk. 1, at der skal tages udgangspunkt i provenuet.

Det skal også i denne relation fremhæves, at det vil være i strid med ganske almindelige principper, hvis skatteyderne skulle beskattes af en gevinst, de ikke har grundet omkostninger. For i så fald er der ikke tale om en "gevinst".

Det fremgår også af eksemplet fra Den juridiske vejledning angivet ovenfor, at der skal tages udgangspunkt i det låneprovenu, låntager opnår. Konkret er eksemplet forenklet, idet der ikke er angivet de konkrete omkostninger. Det centrale er ordet "låneprovenu".

Sammenfattende er det således opfattelsen, at der skal tages udgangspunkt i en konkret opgørelse af en evt. gevinst efter ganske almindelige principper i kursgevinstloven, hvor der er fradrag for de omkostninger mv., der er medgået ved optagelsen af lånet. Hvis ikke disse medtages, vil det stride mod almindelige principper. Og det vil i visse tilfælde medføre, at der sker beskattning, hvor der ellers er tab.

Når der efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1, ses på værdien på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden, må der ses på den værdi, gælden har for debitor. Det må være helt åbenbart, at denne værdi

svarer til det nettoprovenu debitor får, dvs. efter omkostninger. Dette skal så holdes op mod, hvad der skal indfries, for at se, om der er en gevinst til beskatning. I denne beregning fragår således omkostninger.

Skattestyrelsens indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at kontantlån ikke er omfattet af kursgevinstlovens § 22, stk. 1.

Begrundelse

Kursgevinstlovens § 22, stk. 1, omhandler fordringer, der stiftes på sådanne vilkår, at fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden overstiger det beløb, som debitor skal indfri. Bestemmelsen omhandler dermed stiftelse af fordringer til overkurs (overkursreglen). Efter sagens natur kan kontantlån ikke stiftes til overkurs. Deraf følger, at kontantlån ikke er omfattet af kursgevinstlovens § 22, stk. 1.

Dette bekræftes tillige i Den juridiske vejledning 2020-2 afsnit C. B. 1.4.3.4, hvoraf det fremgår, at overkursreglen alene har betydning for lån, der ydes som obligationslån, samt at overkursreglen ikke har betydning for kontantlån. Dette skyldes, at der ikke kan opstå en overkurs på et kontantlån.

På baggrund af ovenstående kan det bekræftes, at kontantlån ikke er omfattet af kursgevinstlovens § 22, stk. 1.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmålet besvares med "Ja".

Spørgsmål 2-6

Det ønskes i spørgsmål 2 bekræftet, at opgørelsen af en eventuel gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1, foretages med udgangspunkt i den kurs, Spørger som kreditor anvender overfor låntager, dvs. kursen som Spørger afkøber obligationerne af fra låntager (kursen efter kursskæring).

Endvidere ønskes det i spørgsmål 3-6 bekræftet, at kurtage, stiftelsesprovision, gebyr for indeståelse og lånesagsgebyr fragår ved opgørelsen af en eventuel gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1.

Begrundelse

I henhold til lovteksten i kursgevinstlovens § 22, stk. 1, skal der tages stilling til, om "fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden" overstiger det beløb, som debitor skal indfri.

Spørgsmål 2-6 omhandler, hvordan "fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden" i kursgevinstlovens § 22, stk. 1, opgøres.

Overkursreglen blev oprindeligt vedtaget i 1985. Det fremgår af lovforarbejderne jf. LFB 1985-12-08 nr. 19, at skattepligten omfatter forskellen mellem låneprovenu og den pålydende hovedstol, samt at skattepligten kun indtræder, hvis det er aftalt ved gældsforholdets stiftelse, at låntager skal tilbagebetale et mindre beløb end det, der oprindeligt er lånt.

Når "fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden" i kursgevinstlovens § 22, stk. 1, jf. lovforarbejderne skal opgøres som låneprovenu, kan det bekræftes, at kursskæring, kurtage,

stiftelsesprovision, gebyr for indeståelse og lånesagsgebyr fragår ved opgørelsen af en eventuel gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1.

I henhold til kursgevinstlovens § 26, stk. 3 skal gevinst eller tab opgøres som forskellen mellem gældens værdi ved påtagelsen af gælden og værdien ved frigørelsen eller indfrielsen. Lovteksten i kursgevinstlovens § 26, stk. 3 "gældens værdi ved påtagelsen af gælden" kan sammenlignes med lovteksten i kursgevinstlovens § 22, stk. 1 "fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden."

Det fremgår af praksis vedrørende kursgevinstlovens § 26, stk. 3, at udgifter til gebyr, kurtage eller stiftelsesprovision som nævnt i forarbejderne til den dagældende kursgevinstlovs § 26, stk. 4 (nu stk. 3) kan fradrages ved opgørelsen af gældens værdi ved påtagelsen af gælden. Se SKM2015. 660. HR. Praksis vedrørende kursgevinstlovens § 26, stk. 3 understøtter således, at kursskæring, kurtage, stiftelsesprovision, gebyr for indeståelse og lånesagsgebyr fragår ved opgørelsen af en eventuel gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1.

Der gøres opmærksom på, at kursskæring, kurtage, stiftelsesprovision, gebyr for indeståelse og lånesagsgebyr kun kan fragå ved opgørelsen af en eventuel gevinst på obligationslån efter kursgevinstlovens § 22, stk. 1, såfremt der ikke er fradragsret for de pågældende låneomkostninger ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter andre skatteregler. Dette fremgår af Den juridiske vejledning 2020-2, afsnit C. B. 1.7.8, TfS1998. 581(DEP) samt SKM2004. 81. TSS.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 2-6 besvares med "Ja".

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder Skattestyrelsens indstilling og begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Lovgrundlag

Skatteforvaltningslovens § 21

"Stk. 1. Enhver kan hos told- og skatteforvaltningen få et bindende svar på spørgsmål om den skattemæssige virkning for spørgeren af en disposition, når told- og skatteforvaltningen i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet, jf. dog stk. 3. Det kan være om en disposition, som spørgeren har foretaget eller påtænker at foretage.

Stk. 2. Enhver kan hos told- og skatteforvaltningen få et bindende svar på spørgsmål om den skattemæssige virkning for andre end spørgeren af en disposition, som spørgeren påtænker at foretage, når told- og skatteforvaltningen i øvrigt har kompetence til at afgøre spørgsmålet, jf. dog stk. 3.

(...)"

Kursgevinstlovens § 22

"Stk. 1. Hvis en fordring stiftes på sådanne vilkår, at fordringens værdi på tidspunktet for debtors påtagelse af gælden overstiger det beløb, som debitor skal indfri, skal debitor medregne denne gevinst. § 25 og § 26, stk. 5, anvendes ikke. En debtors overtagelse af en gæld, der er stiftet på de vilkår, som er nævnt i 1. pkt., eller en refinansiering af et lån betragtes som stiftelse af en ny gæld. I disse tilfælde opgøres den skattepligtige gevinst efter 1. pkt. som forskellen mellem fordringens værdi på refinansierings- eller overtagelsestidspunktet og det beløb, som debitor skal indfri. Reglen i 1. pkt. gælder ikke lån ydet af

et selskab, en person eller et dødsbo, der driver næringsvirksomhed ved finansiering, med sikkerhed i fast ejendom eller skibe eller med direkte hæftelse eller garanti fra centralregeringer, centralbanker, offentlige enheder eller regionale eller lokale myndigheder i et land inden for EU eller EØS, hvis lånet enten er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tidspunktet for lånets udbetaling, eller er ydet på grundlag af et lånetilbud afgivet mindre end 6 måneder før lånets udbetaling og lånet er baseret på obligationer, der ikke oversteg pari på tilbudstidspunktet.

(...)"

Kursgevinstlovens § 25

"Stk. 1. Gevinst og tab på fordringer og gæld, der skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medregnes i det indkomstår, hvori gevinsten eller tabet realiseres (realisationsprincippet), jf. dog stk. 2-10, og § 22, stk. 1, samt §§ 36 og 37.

Stk. 2. Skattepligtige omfattet af § 12 kan vælge at anvende lagerprincippet, jf. § 33, stk. 1, ved opgørelsen af gevinst og tab på obligationer optaget til handel på et reguleret marked og på gevinst og tab som følge af valutakursændringer på fordringer og gæld i fremmed valuta. Valget træffes samlet for henholdsvis obligationer optaget til handel på et reguleret marked og valutakursændringer på fordringer og gæld i fremmed valuta. Ved anvendelse af lagerprincippet, jf. 1. pkt., opgøres gevinst og tab på obligationer optaget til handel på et reguleret marked på grundlag af valutakurserne på tidspunktet for obligationens erhvervelse uden hensyn til ændringer i valutakurserne. Når lagerprincippet er valgt, kan valget heraf kun ændres efter tilladelse fra told- og skatteforvaltningen.

(...)

Stk. 6. Told- og skatteforvaltningen kan tillade, at en anden opgørelsesmåde anvendes, jf. dog stk. 3 og 5. Er en sådan tilladelse givet, kan den herved godkendte opgørelsesmåde kun ændres efter tilladelse fra told- og skatteforvaltningen.

(...)"

Kursgevinstlovens § 26

"Stk. 1. Gevinst og tab på fordringer og gæld opgøres efter reglerne i stk. 2-5, jf. dog § 25, stk. 2-5, om lagerprincippet og § 25, stk. 7-10.

(...)

Stk. 3. Gevinst eller tab på gæld opgøres som forskellen mellem gældens værdi ved påtagelsen af gælden og værdien ved frigørelsen eller indfrielsen. Sker indfrielsen gennem afdrag, medregnes en så stor del, som svarer til forholdet mellem på den ene side indfrielsessummen med fradrag af anskaffelsessummen og på den anden side indfrielsessummen.

(...)"

Forarbejder til § 22, stk. 1 i kursgevinstloven

Lovforslag nr. L 194 1996-97 - kursgevinstloven

Af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår under § 22, at forslaget vedr. overkursreglen i § 22, stk. 1 svarede til § 5, stk. 5 i den tidligere kursgevinstlov. Endvidere er beskrivelsen af overkursreglen i Skatteministeriets cirkulære nr. 134 af 29. juli 1992 medtaget under bemærkningerne til § 22 i lovforslaget.

Af punkt 47 fra cirkulæret fremgår, at "Låntager beskattes af forskellen mellem lånebeløbet og indfrielsesbeløbet."

Af punkt 49 fra cirkulæret fremgår, at "Låntageren er skattepligtig af forskellen mellem det beløb, hvorved gælden skal indfries, og kursværdien på stiftelsestidspunktet."

Lovforslag nr. L 19 1985-86 - tidligere kursgevinstlov

Overkursreglen blev oprindeligt indsat i den tidligere kursgevinstlov (lov nr. 532 af 13. december 1985) i § 5, stk. 5 ved vedtagelsen af L 19 i 1985 jf. LFB 1985-12-08 nr. 19.

Af bemærkningerne til § 5, stk. 5 i betænkningen fra 1985 fremgår følgende:

"Skattepligten omfatter forskellen mellem låneprovenuet og den pålydende hovedstol."

Samt

"Skattepligten indtræder kun, såfremt det er aftalt ved gældsforholdets stiftelse, at låntager skal tilbagebetale et mindre beløb end det, der oprindeligt er lånt."

Forarbejder til § 26 i kursgevinstloven

Lovforslag nr. L 194 1996-97 fremsat den 13. marts 1997 - kursgevinstloven

Uddrag fra bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser under § 26

"Omkostninger i forbindelse med erhvervelse af fordringer og stiftelse af gæld, f.eks. gebyrer, kurtage, stiftelsesprovision og stempelafgifter, kan tillægges den faktiske anskaffelsessum.

(...)

Tilsvarende kan omkostninger i forbindelse med afståelse og indfrielse fradrages i den faktiske afståelsessum henholdsvis indfrielsessummen."

Praksis

SKM2003. 205. VLR

Kurstab - låneomkostninger

Skatteministeriet tog bekræftende til genmæle vedrørende spørgsmålet om fradragsret for låneomkostninger på et pari-pari-lån, dvs. et lån, der før låneomkostninger udbetales til kurs 100, og som før indfrielsesomkostninger indfries til kurs 100.

Ifølge Landsskatterettens kendelse kunne låneomkostninger vedrørende et sparekasselån optaget af selskabet ikke anses for omfattet af kursgevinstlovens § 26, stk. 4 (nu stk. 3), idet der som følge af såvel gældens stiftelse til kurs pari som dennes indfrielse til kurs pari ikke var tale om et kurstab. Landsskatteretten havde hermed fundet, at der ikke var hjemmel til at foretage en avanceopgørelse. Pari-pari-lån blev af Landsskatteretten endvidere ikke anset for omfattet af meddelelsen om praksisændring fra Skatteministeriet jf. Departementets meddelelse af 6. august 1998, j.nr. 11.97-502-5. Selskabet havde for landsretten nedlagt påstand om fradragsret for låneomkostningerne.

SKM2012. 2. HR

Kurstab på gæld - aktietegningsretter - låneomkostninger

Ikke fradragsret efter kursgevinstloven for aktietegningsrettigheder ydet långiver i forbindelse med låneoptagelse.

Et dansk selskab optog, i forbindelse med køb af et udenlandsk selskab, lån i et udenlandsk finansieringsinstitut bl.a. på vilkår af, at långiver fik tegningsretter til favørkurs samt yderligere en godtgørelse i forbindelse hermed. Selskabets tab ved långivers udnyttelse af tegningsretterne samt godtgørelsen kunne ikke anses for fradragsberettigede låneomkostninger. Landsretten anså forskellen mellem aktiernes markedsværdi (børskursen) og tegningskursen på udnyttelsestidspunktet for et kurstab på gæld, som var fradragsberettiget for debitorselskabet, jf. kursgevinstlovens § 6, jf. § 26, stk. 4 (nu stk. 3). Højesteret fandt, at det omhandlede tab ikke var låneomkostninger i kursgevinstlovens forstand, hvorfor Skatteministeriet blev frifundet.

SKM2015. 660. HR

Gæld - omkostninger - kapitalfondsopkøb

Et selskab havde fradragsret efter kursgevinstloven for et vederlag til to banker for deres medvirken ved udstedelse af virksomhedsobligationer, idet vederlaget kunne henføres til gældens etablering.

Et selskab, T, var moderselskab i en koncern, N, der i 2005 besluttede at optage ny ekstern finansiering ved udstedelse af virksomhedsobligationer for nominelt 400 mio. EUR. T betalte i forbindelse hermed to banker, C og G, 11 mio. EUR, der udgjorde en kombineret administrations-, garanti- og salgsprovision, der skulle betales som vederlag for aftalen med C og G om, at de skulle tegne og betale for de udbudte værdipapirer, samt 2 mio. EUR, der udgjorde incitamentshonorar. For Højesteret drejede sagen sig om, hvorvidt T efter den dagældende bestemmelse i kursgevinstlovens § 26, stk. 4 (nu stk. 3), havde ret til fradrag for vederlaget til C og G på i alt 13 mio. EUR. Højesteret udtalte, at det ved låneoptagelse ikke er afgørende for fradragsretten, om en finansiel virksomhed har virket som långiver eller som formidler af lån. Det afgørende er, om de ydelser, som omkostningerne vedrører, kan henføres til selve gældens etablering eller indfrielse. Højesteret fandt, at vederlaget på 13 mio. EUR måtte anses for eller måtte sidestilles med et gebyr, en kurtage eller en stiftelsesprovision, der var nævnt i forarbejderne til § 26, stk. 4 (nu stk. 3). Højesteret fandt endvidere ikke grundlag for at fastslå, at der i vederlaget indgik ydelser, som ikke kunne henføres til selve gældens etablering, og Højesteret tog herefter T's påstand om, at der var fradragsret for de afholdte låneomkostninger, til følge.

Den juridiske vejledning 2020-2 C. B. 1.4.3.4 Gevinst på overkurslån

"(...)

Hvornår er gæld stiftet til overkurs?

Gæld er stiftet til overkurs, hvis gældens værdi på stiftelsestidspunktet overstiger det beløb, som gælden skal indfries til. Det vil typisk sige, at lånet er optaget med en rente over markedsrenten, hvor skyldner (debitor) til gengæld skal indfri gælden til et mindre beløb end det, der er lånt. Hvis dette er tilfældet, skal der ske beskatning på stiftelsestidspunktet af den gevinst, som skyldner opnår ved låneoptagelsen.

Det er uden betydning, hvilken pålydende rente fordringen har, og om gælden er udstedt i danske kroner eller i fremmed valuta. Det afgørende er, om kursværdien på stiftelsestidspunktet er højere end indfrielseskursen.

Overkursreglen har alene betydning for lån, der ydes som obligationslån. Det er uden betydning, om lånet er konverterbart eller ej. Derimod har bestemmelsen ingen betydning for kontantlån, da der ikke for denne type lån kan opstå en overkurs.

Eksempel

Der stiftes et lån med en hovedstol på 1.000.000 kr. Kursen på stiftelsestidspunktet er 110. Der udbetales således et låneprovenu på 1.100.000 kr. Lånet skal indfries til kurs 100. Gevinsten på 100.000 er skattepligtig på stiftelsestidspunktet.

(...)"

Den juridiske vejledning 2020-2 C. B. 1.7.8 Omkostninger

"(...)

Skattepligtige, der skal medregne gevinst og tab på gæld ved indkomstopgørelsen, kan fratrække låne- og handelsomkostninger ved påtagelsen (stiftelse eller overtagelse) i anskaffelsessummen.

De låneomkostninger, der kan indgå i opgørelsen af gevinst og tab omfatter fx

- stempelafgifter
- stiftelsesprovisioner m.m. vedrørende lån med en løbetid på 2 år eller mere
- tinglysningsafgift
- advokat- og revisorudgifter
- vekselomkostninger ved indfrielse af et lån i fremmed valuta
- kurtage
 - ved salg af obligationer i forbindelse med stiftelse af et obligationslån
 - ved opkøb af obligationer i forbindelse med indfrielse af et obligationslån.

Se TfS 1998.581 (DEP).

(...)

Bemærk

Det er Skattestyrelsens opfattelse, at låneomkostningsbegrebet skal fortolkes snævert. Der skal være tale om omkostninger, som kan henføres til selve gældens etablering eller indfrielse. Se SKM2012. 2. HR.

(...)

Omkostningerne kan kun fradages ved opgørelsen af gevinst og tab, hvis der ikke har været fradragsret efter andre bestemmelser. Se SKM2004. 81. TSS.

De andre bestemmelser kan fx være LL § 8, stk. 3 eller SL § 6, litra a. Det er uden betydning, om sådanne omkostninger rent faktisk er fratrasket ved indkomstopgørelsen efter de pågældende regler. Omkostningen skal fratrækkes i opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter en af de nævnte regler i det indkomstår, hvor forpligtelsen er påtaget.

(...)

Det følger ikke af TfS 1998.581. DEP, at omkostninger, der ikke kan fratrækkes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter en af de nævnte regler, modsætningsvist kan indgå i opgørelsen af gevinst og tab på gæld efter KGL § 26. Det beror på en konkret vurdering, om der foreligger en låneomkostning efter KGL § 26, eller om det er en omkostning, der skal henføres til avanceopgørelsen efter fx aktieavancebeskatningsloven eller ejendomsavancebeskatningsloven, eller er indkomstopgørelsen uvedkommende.

(...)"

TfS1998. 581 (DEP)

"Der kan ikke medregnes låne- og handelsomkostninger, for hvilket den skattepligtige kan opnå fradrag ved indkomstopgørelsen, det være sig efter reglerne i ligningslovens § 8, stk. 3, statsskattelovens § 6, litra a, eller andre regler indenfor skattelovgivningen. Det er i den forbindelse uden betydning, om sådanne omkostninger rent faktisk er fratrasket ved indkomstopgørelsen efter de pågældende regler."

SKM2004. 81. TSS

"Det er endvidere en betingelse, at der ikke er fradrag for disse omkostninger efter andre bestemmelser."